

3. november 2016

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens forslag til ændring af direktiv 2015/849 af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme (4. hvidvaskdirektiv) samt direktiv 2009/101/EF af 16. september 2009 om samordning af de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i traktatens artikel 48, stk. 2, nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser, med det formål at gøre disse garantier lige byrdefulde (1. selskabsdirektiv)

1. Resumé

Kommissionen fremsatte den 5. juli 2016 et forslag om ændring af 4. hvidvaskdirektiv som udmøntning af den handlingsplan, Kommissionen fremsatte den 2. februar 2016 på baggrund af bl.a. terrorangrebene i Paris i november 2015. Kommissionens forslag har til formål at styrke indsatsen mod finansiering af terrorisme og øge gennemsigtigheden i forbindelse med finansielle transaktioner samt i relation til f.eks. visse virksomheder.

De væsentligste ændringer er, at virtuelle valutaer omfattes af anvendelsesområdet, der indføres krav til medlemsstaterne om at samkøre registre over reelle ejere, krav om et nationalt register eller en mekanisme med udvalgte oplysninger om indehavere af bank- og betalingskonti, skærpet regulering af elektroniske penge (fx forudbetalte kort) samt styrket samarbejde mellem nationale myndigheder.

Derudover indeholder forslaget en ændring af implementeringsdatoen for 4. hvidvaskdirektiv, som i stedet for 26. juni 2017 foreslås fremrykket til 1. januar 2017. Kommissionen og Rådet har tidligere, bl.a. i lyset af terrorhandlingerne i Paris i november 2015, som en del af en handlingsplan til styrkelse af indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering opfordret medlemsstaterne til at implementere direktivet inden udgangen af 2016.

Erhvervs- og vækstministeren forventer i efteråret 2016 at fremsætte forslag til en ny hvidvasklov, der gennemfører dele af 4. hvidvaskdirektiv. Kommissionens forslag indebærer et behov for efterfølgende at foretage yderligere lovændringer i bl.a. hvidvaskloven. Forslaget skønnes at indebære statsfinansielle og erhvervsøkonomiske konsekvenser.

2. Baggrund

EU vedtog den 20. maj 2015 4. hvidvaskdirektiv, hvis overordnede formål er at forhindre, at den finansielle sektor misbruges til hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, samt at bekæmpe hvidvask og terrorisme på EU-niveau. På baggrund af bl.a. terrorangrebene i Paris i november 2015 fremsatte Kommissionen den 2. februar 2016 en handlingsplan¹ med henblik på at styrke indsatsen mod finansiering af terrorisme. Handlingsplanen havde to hovedformål:

- At spore terrorister gennem flytning af midler og forhindre dem i at flytte midler eller værdier
- At afbryde tilførslen af midler til terrororganisationer ved at gå målrettet efter deres kapacitet til at indsamle penge.

Som et yderligere element har den såkaldte Panama-Papers²-sag efter handlingsplanens offentliggørelse vist, at visse lande i høj grad anvendes som mellemlid i skatteunddragelsesøjemed for at skjule reelle ejere af midler. Som reaktion herpå blev landene i den såkaldte ”G5-gruppe”³ enige om et pilotprojekt med automatisk udveksling af oplysninger om reelle ejere af selskaber.

Den 12. februar 2016 anmodede Rådet for Økonomi og Finans (ECOFIN) Kommissionen om at fremsætte et forslag til ændring af 4. hvidvaskdirektiv ikke senere end 2. kvartal 2016. I Europa-Parlamentets resolution af 16. december 2015 er det fremhævet, at det er nødvendigt at øge gennemsigtighed, samarbejde og konvergens på området for beskatning af selskaber. På internationalt niveau har FN’s Sikkerhedsråd anmodet om at vedtage foranstaltninger til at forhindre terroristorganisationer i at få adgang til internationale finansielle institutioner. Den 18. april 2016 har G20 anmodet Financial Action Task Force (FATF) og Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes om at fremsætte forslag med henblik på at forbedre national implementering af reglerne om gennemsigtighed samt adgangen til information om reelle ejere af selskaber.

3. Formål og indhold

Det overordnede formål med forslaget er at styrke indsatsen mod finansiering af terrorisme og at øge gennemsigtigheden i forbindelse med finansielle transaktioner og i relation til visse virksomheder.

Forslagets nærmere indhold uddybes nedenfor.

Udbydere af virtuelle valutaer og tegnebøger

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-202_en.htm

² Et lækket sæt data bestående af 11,5 millioner dokumenter udarbejdet af det panamanske selskab Mossack Fonseca, som rummer detaljerede oplysninger om mere end 214.000 offshore-selskaber, herunder identiteter på ejere og direktører.

³ Frankrig, Italien, Spanien, Storbritannien og Tyskland.

Udbydere af virtuelle valutaer og tegnebøger er på nuværende tidspunkt ikke reguleret på EU-niveau eller i medlemsstaterne og er ikke omfattet af 4. hvidvaskdirektiv. En virtuel valuta er et alternativ til penge og er karakteriseret ved, at de typisk kun foreligger i elektronisk form.

Virtuelle valutaer er i dag ureguleret, hvilket bl.a. betyder, at køber og sælger kan være anonyme. Denne anonymitet er blevet identificeret som et risikoområde, specielt i relation til finansiering af terrorisme. Kommissionen foreslår, at virksomhederne omfattes af anvendelsesområdet for 4. hvidvaskdirektiv, samt at medlemsstaterne skal sikre, at virksomhederne enten skal registreres eller søge tilladelse. I den forbindelse skal ledelsen og reelle ejere besidde den fornødne egnethed og hæderlighed.

Elektroniske penge (forudbetalte kort mv.)

Elektroniske penge tilbyder på samme måde som virtuelle valutaer anonymitet og kan derfor også være et risikoområde i relation til finansiering af terrorisme. Kommissionen foreslår at nedsætte grænserne for, hvornår medlemsstaterne nationalt kan undtage udbydere af elektroniske penge fra generelle krav i hvidvaskreguleringen, fra 250 EUR til 150 EUR samt at fjerne muligheden for højere grænser på betalingsinstrumenter, der kun kan anvendes nationalt.

Samtidig foreslås indført et krav om, at finansielle virksomheder kun må tage imod disse kort med elektroniske penge fra 3. lande, hvis kortene opfylder en række specifikke krav.

Elektroniske penge er fx forudbetalte kort som gavekort, der kan modtages af flere butikker (særskilte juridiske personer). Gavekort, der kun kan modtages af én butik (én juridisk person) er ikke defineret som elektroniske penge og dermed ikke omfattet.

Styrkelse af Financial Intelligence Units (FIU)

En FIU har bl.a. til opgave at modtage og analysere indberetninger fra virksomheder og personer om mistænkelige transaktioner. FIU'ens funktion er derfor ikke efterforskning af kriminalitet i konkrete sager, men analyse af information med henblik på at sende disse til myndigheder, der herefter kan foretage efterforskning. FIU i Danmark er Hvidvasksekretariatet, der er placeret organisatorisk i Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK).

Det foreslås præciseret, at FIU kan indhente information fra de virksomheder og personer, der er omfattet af direktivet, uden at disse forudgående har sendt en underretning om mistænkelige transaktioner eller aktiviteter til FIU.

Mekanisme til sikring af identifikation af indehavere af bank- og betalingskonti

Det foreslås, at medlemsstaterne enten skal etablere et centralt register eller en tilsvarende central mekanisme, der sikrer, at FIU (i Danmark SØIK) og andre kompetente myndigheder får fuld og hurtig adgang til oplysninger om indehavere af bank- og betalingskonti. Formålet med forslaget er at sikre, at myndighederne hurtigt kan få et overblik over alle konti, en person har eller har tilknytning til. Det foreslås, at registeret skal indeholde oplysninger om konti tilhørende fysiske personer, fuldmagtshavere (for fysiske og juridiske personer), virksomheder samt reelle ejere af virksomheder.

Det foreslås endvidere, at der skal være oplysninger om navn, cpr.nr./cvr.nr., IBAN nummer og dato for åbning og lukning af konti. Det foreslås ikke, at der skal være oplysninger om indestående, men det overlades til medlemsstaterne at vurdere, om de ønsker yderligere oplysninger.

En registreret person skal have ret til at søge indsigt i disse data og skal have oplysninger om, hvor de kan rette henvendelse vedrørende personlige data. Alene myndigheder, der har behov for oplysningerne, skal have adgang til oplysningerne.

Kunder fra højrisikolande

Har en kunde bopæl i højrisikolande⁴ er det et krav efter 4. hvidvaskdirektiv, at virksomhederne skal gennemføre skærpede kundekendskabsprocedurer, fx indhente supplerende identifikationsoplysninger mv. Det er dog ikke i 4. hvidvaskdirektiv nærmere fastsat, hvilke foranstaltninger, der skal iværksættes for at opfylde de skærpede kundekendskabsprocedurer. Kravene kan derfor variere mellem medlemsstaterne, hvilket kan medføre, at kunden vælger landet med de lempeligste regler. Der foreslås derfor en række minimumsforanstaltninger for kunder fra højrisikolande. Dette gælder både i forhold til kundekendskabsprocedurerne, og krav om, at finansielle institutioner fra disse lande ikke må etablere filialer i medlemsstaten, at finansielle institutioner fra medlemsstaten ikke må etablere filialer i de pågældende lande mv.

Ændringer af reglerne om det reelle ejerregister

Oplysninger om reelle ejere

4. hvidvaskdirektiv stiller krav om et nationalt register med oplysninger om reelle ejere af juridiske personer ("other legal entities") og retlige arrangementer (fx trusts). Kommissionen foreslår allerede nu, at der gennemføres en række ændringer til registeret. Bl.a. skal et sådan register være offentligt tilgængeligt, og der skal foretages en ændring i definitionen af reel ejer for så vidt angår passive ikke-finansielle selskaber (selskaber uden økonomisk aktivitet). Endeligt foreslås det, at nationale registre over reelle ejere skal sammenkobles på EU-niveau for at øge gen-

⁴ Pt. Afghanistan, Bosnien-Hercegovina, Guyana, Irak, Laos, Syrien, Uganda, Vanuatu, Yemen, Iran og Nordkorea

nemsigtigheden, samt at det skal fastsættes i national ret i hvilke tilfælde, der ikke skal være oplysninger i registeret om reelle ejere.

Oplysninger om trusts

Det foreslås, at der for så vidt angår trusts og lignende juridiske arrangementer, der administreres i den pågældende medlemsstat, skal etableres et centralt, nationalt register med oplysninger om de reelle ejere (stiftere, forvaltere, protektorer, begunstigede eller grupper heraf og personer, som udøver reel kontrol over trusten mv.) Det foreslås, at et sådan register skal være tilgængelig for de kompetente myndigheder og andre myndigheder, der har ansvar for at bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering. For visse erhvervsmæssige trusts mv. foreslås det herudover at give offentlig adgang til oplysninger om de reelle ejere. For andre trusts mv. foreslås dette indskrænket dem, der har en legitim interesse heri. Det foreslås endvidere, at de nationale registre skal sammenkobles på EU-niveau for at øge gennemsigtigheden, samt at det skal fastsættes i national ret i hvilke tilfælde, der ikke skal være oplysninger i registeret om de pågældende personer.

Ændringer i direktiv 2009/101/EF (1. selskabsdirektiv)

Det foreslås at udvide anvendelsesområdet af 1. selskabsdirektiv således, at foranstaltninger vedrørende offentliggørelse af oplysninger om reelt ejerskab udover at finde anvendelse på aktieselskaber, kommanditaktieselskaber og anpartsselskaber også finder anvendelse på medlemsstaternes love og administrative bestemmelser for selskaber og juridiske enheder som omhandlet i 4. hvidvaskdirektiv (foreninger mv.) samt trusts. Desuden indføres en sondring mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende selskaber.

Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger om offentliggørelse om reelt ejerskab og hvilke oplysninger, der skal registreres af den reelle ejer. Oplysningerne skal gøres offentlig tilgængelige i højst 10 år via et fælles registersammenkoblingssystem og har til formål at bibringe tredjeparter og civilsamfundet generelt kendskab til, hvem de reelle ejere er, samt at forebygge misbrug gennem øget offentlig kontrol. I særlige situationer, fastsat af national ret, kan medlemsstaterne undtage den reelle ejer fra den obligatoriske offentliggørelse.

Gennemførelsesdato

Kommissionen foreslår gennemførelsesdatoen for 4. hvidvaskdirektiv ændret fra 26. juni 2017 til 1. januar 2017, med henvisning til det presserende behov for at skærpe medlemslandenes foranstaltninger til forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

4. Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget. Det er forventningen, at Europa-Parlamentet generelt vil være positiv over for Kommissionens forslag.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen fremhæver, at målene for de påtænkte ændringer ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemslandene, hvis de handler uafhængigt af hinanden. Hvidvask af penge og finansiering af terrorisme er ofte grænseoverskridende kriminalitet. Kommissionen vurderer på den baggrund, at formålet med forslaget bedre kan opfyldes på EU-niveau end på nationalt niveau, og at nærhedsprincippet derved er opfyldt. De enkelte lande har derudover muligheder for at fastsætte strengere regler.

Organiseret kriminalitet og finansiering af terrorisme kan skade den finansielle stabilitet og dermed true det indre marked. Det er derfor nødvendigt med en koordineret indsats for at beskytte det indre marked. Derudover kan en mangel i ét medlemslands foranstaltninger udnyttes af kriminelle og medføre konsekvenser for et andet medlemsland.

Det er den danske regerings vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da det vurderes, at bekæmpelse af hvidvask og bekæmpelse af finansiering af terrorisme på tværs af landene i EU fordrer fælles regler.

6. Gældende dansk ret

Dele af EU's 3. hvidvaskdirektiv er implementeret i lovbekendtgørelse nr. 1022 om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) med senere ændringer.

Dele af bestemmelserne i EU's 4. hvidvaskdirektiv, for så vidt angår reelle ejere, er implementeret i lov nr. 262 af 16. marts 2016 om ændring af selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, lov om erhvervsdrivende fonde og forskellige andre love (Indførelse af register over reelle ejere). Med loven indføres regler om, at selskaber, fonde og andre virksomheder skal indhente og opbevare oplysninger om deres reelle ejere. Oplysningerne skal registreres og offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system.

Trusts har sin oprindelse i engelsk ret, men anerkendes ikke i dansk ret og er ikke det samme som en fond. En trust defineres ved, at en person overdrager en formue til en anden person (trustee), der som ejer råder over formuen til fordel for de(n) begunstigede, som kan være stifteren eller tredjemand. De(n) begunstigede må efter Erhvervsstyrelsens opfattelse svare til de personer, der efter en fonds vedtægt har krav på uddelingsmidler fra en fond.

Selskabsretligt kan der ikke stiftes en trust i Danmark, og der er derfor ikke en selskabsretlig registrering af trust. I henhold til skattelovgivningen registreres trust som "anden udenlandsk virksomhed", herunder settlor, trustee og beneficial samt kopi af vedtægter. Skattekontrolloven indeholder således regler om, at trustees og administratorer af trusts mv.

skal opbevare oplysninger om trustees, stiftere og begunstigede. Der er dog ingen regler om et centralt register med disse oplysninger. Det har tidligere fra dansk side over for FATF været fremført som argument, at det ikke er muligt at fastsætte konkrete regler for trusts, da de ikke anerkendes i Danmark.

Politiet i Danmark kan indhente oplysninger om indehavere af bankkonti med en editionskendelse i medfør af § 804 i retsplejeloven.

Direktiv 2009/101/EF (1. selskabsdirektiv) er implementeret i lovbeholdning nr. 1089 af lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven) med senere ændringer. Loven finder anvendelse på kapitalsselskaber med begrænset ansvar, og der sondres ikke mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Erhvervs- og vækstministeren forventer i efteråret 2016 at fremsætte forslag til en ny hvidvasklov, der gennemfører dele af 4. hvidvaskdirektiv. Kommissionens forslag indebærer et behov for efterfølgende at foretage yderligere lovændringer i hvidvaskloven. Samtidig kan forslaget medføre, at lov nr. 262 af 16. marts 2016 vedrørende indførelse af register over reelle ejere skal ændres, da disse regler foreslås ændret. Som følge heraf vil der skulle ændres i en række selskabslove og finansielle love, herunder selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, lov om erhvervsdrivende fonde og lov om finansiell virksomhed, lov om tilsyn med firmapensionskasser samt lov om forvaltere af alternative investeringsfonde mv.

For Danmarks vedkommende fortolkes begrebet ”other legal entities” i dag som omfattende en mindre kreds af juridiske personer, end ændringsforslagets bredere definition lægger op til, om end omfanget af begrebet skal afklares. Det kan betyde, at flere enheder og evt. love skal omfattes regler svarende til bestemmelserne i lov nr. 262 af 16. marts 2016.

Det er uklart, hvilke lovgivningsmæssige konsekvenser en eventuel udvidelse af anvendelsesområdet i 1. selskabsdirektiv samt en sontring mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende selskaber vil have. De af 1. selskabsdirektiv omfattede selskaber er i dag pr. definition erhvervsdrivende.

Ved etableringen af et register for reelle ejere af trusts skal det overvejes, om skattekontrollovens pligt for trustees mv. til at opbevare sådanne oplysninger skal ophæves.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget om mekanisme til sikring af identifikation af indehavere af bank- og betalingskonti kræver som udgangspunkt etablering af en it-løsning ved den relevante myndighed til at modtage og behandle data. Det er endnu uklart, hvilke egenskaber registeret skal have, hvilke oplysninger der skal indgå, samt hvilke myndigheder der skal have adgang til registeret. Det vurderes umiddelbart, at forslaget vil have væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

Den ændrede definition af reelle ejere, de ændrede krav om offentlighed ift. registeret over reelle ejere samt de nye krav om registrering af oplysninger i det land, hvor trusten forvaltes samt sammenkobling af de nationale registre over reelle ejere på EU-plan vurderes ligeledes at medføre væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget om skattemyndighedernes adgang til registre over reelle ejere, herunder trusts, og identifikation af indehavere af bank- og betalingskonti, vurderes at ville styrke SKATs kontrolmuligheder og at kunne styrke effektiviteten af det administrative samarbejde mellem medlemsstaternes skattemyndigheder. Det må derfor vurderes, at forslaget i et vist omfang kan medføre et merprovenu, der dog ikke lader sig kvantificere.

Forslaget påvirker ikke kommunernes eller regionernes økonomi.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Styrkelsen af indsatsen på området for hvidvask og terrorfinansiering vurderes samlet set, at ville have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vil medføre både økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Kommissionen vurderer, at reguleringen af virtuelle valutaer vil pålægge udstedere mv. af disse en byrde på 75 kr. pr. kunde. Derudover vil kravene om skærpede kundekendingsprocedurer i forhold til kunder fra højrisikolande kunne medføre omkostninger, men det har ikke været muligt for Kommissionen at opgøre disse. Derudover forventer Kommissionen ikke, at udstedere af elektroniske penge pålægges byrder, da disse allerede i dag er underlagt regulering.

Kommissionen vurderer samtidig, at en oprettelse af et centralt register, herunder indrapporteringsforpligtelsen hertil, vil være mindre bebyrdende for de finansielle virksomheder, i forhold til metoden, der anvendes i dag, hvor virksomhederne skal levere oplysningerne på forespørgsel. Den finansielle sektor i Danmark er dog ikke enig i den vurdering. De finansielle virksomheder vurderer imidlertid, at etablering af IT-løsninger i Danmark vil kunne overstige de udgifter, finansielle virksomheder i dag har

til at udlevere specifikke oplysninger til SØIK på baggrund af en editi-
onskendelse.

Det kan ikke udelukkes, at flere af de øvrige ændringer vil kunne indebære økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at opgøre sådanne eventuelle omkostninger.

8. Høring

Kommissionens forslag blev den 6. juli 2016 sendt i høring i EU-Specialudvalget for den finansielle sektor med høringsfrist den 22. juli 2016.

Der er indkommet fire høringssvar fra hhv. Dansk Erhverv, Realkreditrådet, Realkreditforeningen og Finansrådet.

Dansk Erhverv støtter overordnet kampen imod hvidvask og terrorfinansiering, idet tiltag dog skal være proportionelle og risikofunderede, så virksomhederne ikke underlægges unødvendige byrder. Dansk Erhverv ser det som positivt, at virtuelle valutaer nu tages i betragtning i forhold til hvidvask, men minder om, at denne type virksomheder ofte er små og kan have svært ved at leve op til samme regulering som fx banker, hvorfor Dansk Erhverv foreslår en overgangsperiode. Dansk Erhverv finder det afgørende, at erhvervsdrivende stadig kan udstede elektroniske gavekort og tilgodebeviser, samt at der er mulighed for kontantsurrogater, hvorfor større restriktioner på dette område vil være hæmmende. Dansk Erhverv ønsker yderligere, at der sikres et samspil med de krav, der stilles til virksomhederne i databeskyttelsesforordningen.

Realkreditrådet finder det uhensigtsmæssigt med to definitioner af begrebet reel ejer og påpeger, at der ikke er en definition af Passive Non-Financial Entity. Realkreditrådet støtter forslaget om, at en digital signatur kan anvendes til identifikation af kunden og kontrol af kundens identitet, men mener, at dette kan præciseres.

Realkreditforeningen påpeger i forhold til den foreslåede udvidede adgang for SØIK til at udveksle informationer, at hensynet til persondata-reglerne ikke beskrives. Angående registret over kontoindehavere anfører Realkreditforeningen, at det ikke er klart, hvem der skal indlevere oplysninger og med hvilket ansvar, samt at dette vil være forbundet med betydelige udgifter for institutterne. Realkreditforeningen støtter skærpede kundekendskabsprocedurer til kunder fra højrisikolande, så konkurrencevilkårene i EU ensrettes. Realkreditforeningen støtter, at det i national ret skal fastsættes, hvornår der ikke er adgang til oplysninger om reelle ejere. Realkreditforeningen finder det endvidere væsentligt, at Passive Non-Financial Entity defineres præcist. Endelig finder Realkreditforeningen, at implementeringsfristen er urealistisk kort.

Finansrådet har forståelse for hensynene bag forslaget om at identificere indehaveren af en bank- eller betalingskonto, men er umiddelbart af den opfattelse, at politiet efter retsplejelovens regler allerede i dag har adgang til disse oplysninger. Finansrådet bemærker yderligere, at bankerne allerede i dag foretager en omfattende indberetning af kontooplysninger mv. til skattemyndighederne. Det er efter Finansrådets opfattelse afgørende, at det i forbindelse med eventuelle nye initiativer på området sikres, at der ikke pålægges den finansielle sektor en stor unødigt byrde, herunder til indretning af nye it-systemer og indberetningsløsninger. Vedrørende skærpede kundekendingsprocedurer for kunder fra højrisikolande er det vigtigt, at begrænsninger ensrettes på tværs af landene for at sikre ensartede konkurrencevilkår. Finansrådet støtter et paneuropæisk samarbejde, så myndigheder og virksomheder via deres nationale registre over reelle ejere kan foretage søgninger på tværs af EU, men påpeger, at der skal være en klar definition af Passive Non-Financial Entity.

Finansrådet støtter endvidere, hvis medlemslandene i national lovgivning skal fastsætte de ekstraordinære omstændigheder, der kan give anledning til undtagelser fra adgang til registret over reelle ejere. Endelig finder Finansrådet, at implementeringsfristen er urealistisk kort.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de øvrige medlemslande generelt støtter Kommissionens forslag og de foreslåede initiativer til bekæmpelse af terrorfinansiering. Samtidig forventes også opmærksomhed på, at tiltagene skal være afbalancerede og proportionelle, ligesom medlemslandene generelt har tilkendegivet, at den foreslåede implementeringsfrist den 1. januar 2017 vurderes som urealistisk.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt Kommissionens forslag til ændring af 4. hvidvaskdirektiv og styrkelse af indsatsen til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Det er samtidig vigtigt at sikre en balance mellem på den ene side en effektiv bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering og på den anden side, at nye tiltag ikke fører til uforholdsmæssige begrænsninger fx i forhold til væksten i Europa. Endvidere er det afgørende for regeringen, at grundlæggende rettigheder såsom retten til privatlivets fred respekteres i overvejelserne og forhandlingerne om nye tiltag.

Regeringen lægger desuden vægt på, at der gennemføres en grundig kortlægning af de erhvervsøkonomiske konsekvenser ved Kommissionens forslag, som bør indgå i det videre arbejde med forslaget.

Regeringen støtter forslaget om at omfatte udbydere af virtuelle valutaer og tegnebøger i anvendelsesområdet for 4. hvidvaskdirektiv, idet der dog vil være behov for at arbejde videre med og præcisere de foreslåede definitioner med henblik på at sikre klarhed over, hvem der er omfattet af forslaget.

Vedrørende forslaget om at nedsætte grænserne for, hvornår medlemsstaterne nationalt kan undtage udbydere af elektroniske penge fra at skulle udføre kundekendingsprocedurer, anerkender regeringen, at anvendelse af elektroniske penge potentielt kan medføre en øget risiko for specielt finansiering af terrorisme. Der er dog behov for nærmere at belyse, hvorvidt de potentielle fordele ved en nedsættelse af grænserne vil overstige eventuelle øgede byrder for erhvervslivet.

Vedrørende de foreslåede bestemmelser om et centralt, automatiseret bank- og betalingskontoregister eller lignende samt FIU's adgang til oplysninger er regeringen fortsat ved at vurdere det efterforskningsmæssige behov i forhold til den adgang, politiet allerede har i dag til oplysninger via editionskendelse og eksisterende systemer. Regeringen vil arbejde for, at merværdien ved et eventuelt register over bankkonti står mål med de økonomiske konsekvenser forbundet hermed.

Regeringen støtter generelt forslaget om skærpede kundekendingskrav for kunder med bopæl i en højrisikojurisdiktion, idet der dog er behov for nærmere at belyse effekten ift. f.eks. byrder for erhvervslivet ved den konkrete udformning af forslaget.

Regeringen støtter forslaget om en sammenkobling af registre over reelle ejere, idet den konkrete sammenkobling bør undersøges nærmere, herunder at Kommissionen bør have en nærmere fastsat rolle i dette arbejde.

Regeringen støtter registrering af de reelle ejere i trusts, som forvaltes i Danmark, som led i registreringen af trustee, men er betænkelig ved forslaget om registrering af selve trusten i den medlemsstat, den forvaltes i, hvilket kan være i flere lande. Skærpede krav til selve trusten bør primært være en opgave for det land, hvor trusten er stiftet. Dette forhold bør derfor belyses og drøftes nærmere, da det må formodes at medføre grundlæggende ændringer i en række medlemsstater og medføre krav om registrering af enheder, som reelt ikke anerkendes som juridiske enheder.

Regeringen er betænkelig ved, at det foreslås i 1. selskabsdirektiv at udstrække pligten til registrering af reelle ejere til at omfatte flere virksomhedsformer, da direktivet i dag alene omhandler en begrænset mængde selskaber. Det vil skabe en uklar retsstilling, at der nu også refereres til "other legal entities" og "trusts". Regeringen finder, at begrebet "other legal entities" bør defineres nærmere. Derudover er regeringen betænkelig ved, at der sondres mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende selskaber, da de af 1. selskabsdirektiv omfattede selskaber i dag pr. definition er erhvervsdrivende i henhold til dansk selskabslovgivning.

Regeringen støtter en ambitiøs tidsplan, men finder, at den foreslåede implementeringsfrist den 1. januar 2017 er urealistisk, da de foreslås ændringer af 4. hvidvaskdirektiv er relativt omfattende.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Sagen har været omtalt i forbindelse med forelæggelse for Folketingets Europaudvalg af samlenotat om vedtagelse af rådskonklusioner vedr. bekæmpelse af terrorfinansiering forud for ECOFIN den 12. februar 2016.